A°. 1844. N°. 138.

VRIJDAG DEN 15den NOVEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Officieel Gedeelte.

(1827) De Exploiteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op *HEDEN*, des voormiddags om *half negen* uren ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie Verkoopen:

Veertig vaten *SUIKER*, en wel bij kaveling van *vijf* vaten, van Plantaadje *Bentshope*, aankomende JOHN BENT.

Paramaribo, den 15 *November* 1844.

T. M. SCHOTBORGH.

In-Officieel Gedeelte.

PRIJZEN VAN PRODUCTEN.

Bij inschrijving:

Den 13den dezer, van Plantaadje *Pieterszorg* $\frac{1}{2}$ aandeel. 50 vaten Suiker, a $8\frac{27}{100}$ Cts

Idem, van Plantaadje *Burnside*, 32 v. Suiker, a $7\frac{3}{4}$ Cts., opgehouden.

Den 14den, van Plantaadje *Wolff's Caporrica*, 38 vaten Suiker. a $8\frac{22}{100}$ Cts.

Idem, van Plantaadje *Badenstein*, 29 balen schoone Katoen, a $32\frac{1}{2}$ Cts. en 14 do. vuile dito, a 11 Cts., opgehouden.

Van den 8sten tot en met den 14den November 1844, zijn alhier in den Burgerlijken Stand ingeschreven, als:

BEVALLEN: Den 6den, Maria Bernhardina Oever, dochter. — Idem, Dorothea Brummen, zoon. — Den 9den, Rachel Abraham Bueno de Mesquita. Echtg. van Samuel Hoheb Brandon, zoon. — Idem, Rebecca Henriques Cotino, Echgt. van Isak Nahar Mesquita, zoon — Idem, Louisa Maria van Sanches, zoon. — Den 10den, Fransina Johanna Brandon, zoon. — Den 11den, Gracia del Castilho, Echtg van Salomon Meijer Bromet, dochter. — Idem, Louisa Tonsel, z. Idem, Henriette Johanna Favereij, zoon. — Den 13den, Petronella Johanna Maij, dochter — Idem, Leentje Tulp, Echtg. van Mozes David Jessurun, zoon. — Idem, Helena Cicilia Kops, dochter.

OVERLEDEN: Den 7den, Johannis Rijnhard, zoon van Francina Henriette Louisa van der Ziel, 4 maanden. — Idem, Pierre Samuel Joseph Wanner, 41 jaren en 8 maanden. — Idem, Antonio Fernandes do Reis, Kok aan boord van de Port. Brik General Nepomuceno, 50 jaren. Den 10den, François Lambert, 47 jaren. — Den 11den, Johanna van Walraven naar gissing 76 jaren. — Idem, Petronella Henriette, dochter van Susanna Maria Doffer, circa 3 jaren. Idem, Julius Constantijn Rudolph, zoon van Christina van Bruchem, 1 jaar en 8 maanden. Idem, Pieter Steenvoort. — Idem, Antoine François, zoon van Elisabeth Barlin, 7 maanden. — Den 13den, Francina Dorothea Maria, dochter van Johannes Jacobus Krunkel en Elisabeth Carnaij, 3 maanden — Den 14den Henriette Petronella, dochter van Petronella Johanna Maij, 1 dag — Idem, Truitje van Sluijter, 26 jaren en 9 maanden.

Schepen in Luding.

NAAR AMSTERDAM:

Het Schip Vriesland, Kapt. J. C. van der Veer. — Adres bij J. Gisius.

Het Schip Suriname, Kapt. R. van der Meij. Adres bij J. Gisius.

Het Schip Lodewijk Antonie, Kapt. R. Tjebbes. — Adres bij C. J. Leijsner. — Is voorzien van eene Polis van Assurantie. — Sluit ultimo November e. k.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(*Uittreksels uit de Hollandsche Couranten tot en met den 21 September 1844.*)

NEDERLANDEN.

ARNHEM, 17 *September.*

Voor het prov. geregtshof alhier werd heden eene zaak behandeld van eenen zeer tederen aard. Zekere Mevrouw S...., uit Harderwijk, werd beschuldigd als stiefmoeder hare stiefkinderen en inzonderheid hare stiefdochter nu en dan met bovenmatige gestrengheid te hebben behandeld en gestraft, door dezelve meermalen te nood zaken om eenen bepaalden tijd hunne kamer niet te mogen verlaten en zich voor voedsel met water en brood te moeten vergenoegen. De eerste regter heeft deze bejegeningen in de bestaande omstandigheden en betrekkingen in het algemeen niet onder de bij de wet met straf bedreigde gewelddadigheden kunnen rangschikken, als zijnde zulks niet uit haat en uit zucht tot kwelling of uit andere misdadige beweeg redenen voortgevloeid, en dienvolgens de beklaagde stiefmoeder vrijgesproken. De verdediger van de beklaagde, de Heer Mr. S. P. Lipman, advocaat te Amsterdam, beweerde met kracht de onschuld van de beklaagde, en zeide onder anderen, dat zij juist daarom hier teregt stond, omdat zij *stiefmoeder* en niet natuurlijke moeder was niettegenstaande zij de teedere en altijd moeijelijke betrekking als eene brave echte moeder had vervuld en beschouwde voorts deze zaak, als berustende alleen op eenige achterklappende dienstmeisjes jegens eene stiefmoeder en op eenen medelijdenden buurman. Heden avond om 6 ure zullen de pleidooijen in deze zaak, die onafgebroken vier ure in den namiddag hebben voortgeduurd, verder worden voortgezet,

OOST-INDIEN.

BATAVIA, 13 *April.*

In onze laatste is, uit de toen ontvangen *Javasche Couranten*, het berigt wegens het gebeurde met de Belgische brik le Charles, op de hoogte van de rivier Coety, in Straat Makasser, overgenomen. Thans zijn wij, door particuliere berigten, uit brieven van de Oostkust van Borneo, gedagteekend 16 April ll., in staat gesteld de navolgende bijzonderheden, betrekkelijk de ook daarmede in verband staande verrigtingen der Nederlandsche zeemagt tot opsporing der roovers in de vaarwateren aldaar, mede te deelen:

De expeditie, bestaande uit Zr. Ms. brikken Arend en Posttillon, stoomschip Hekla, en schooners Zephyr, Egmond en Janus, onder het bevel van den commandant van eerstgenoemden bodem, den luitenant ter zee van de eerste klasse F. X. R 't Hooft, had zich te Makasser vereenigd, om de roovers, die, ten einde zich over hunne vroegere nederlaag te wreken, eene magt van 200 praauwen verzameld en aan de onzen eene uitdaging toegezonden hadden, te gaan opzoeken.

Inmiddels was echter de Belgische brik le Charles, gevoerd door kapitein C. Hoed, voor de Passierrivier aan den grond geraakt, en door eene menigte rooverspraauwen aangevallen, zoodanig dat de kapitein met zijne officieren en equipage genoodzaakt was om met de sloepen te ontvlugten, waarmede zij dan ook, na tien dagen op zee te hebben rondgezworven, behouden, doch in eenen allerbeklagelijksten toestand, geheel uitgehongerd en afgemat, te Makasser aankwamen. Onmiddelijk na bekomen kennis hiervan, ligte het eskader het anker, en vertrok naar het aangegeven punt, om de roovers op te sporen, en zoo mogelijk de brik te hernemen. Tot dat einde werd er, niettegenstaande de daarmede gepaard gaande moeijelijkheden en gevaren, in alle mogelijke rigtingen gekruist, zonder dat het evenwel gelukken mogt iets te ontdekken.

Na gedurende 14 dagen daartoe vruchtelooze pogingen te hebben aangewend, ontmoette men eindelijk eene praauw, welke berigtte dat zij op de Prootierivier een Engelsche brik en schooner had gezien, en vermoende aldaar te hebben hooren schieten, doch men vond tevens aan boord dier praauw eenige flesschen bier, welke blijkbaar van de gezocht wordende brik afkomstig waren. Dit gaf aanleiding tot het opzoeken van een vaarwater, om met hoog water de rivier te kunnen binnenloopen, waartoe terstond de vereischte opnemingen werden gedaan. Men vond voor de groote rivier eene droogte, welke geheel met palen versperd was, en niet dan met veel moeite kwamen de brik de Postillon en het stoomschip Hekla over de buitenbak, maar waren verpligt voor de rivier te blijven liggen.

Nu werden alle krachten ingespannen om de gemaakte versperringen op te ruimen, en na twee etmalen met alle barkassen en sloepen onvermoeid werkzaam te zijn geweest, mogt het de schooner Egmond, luitenant ter zee 1ste klasse J. Washington, gelukken er het eerst door te werken, welke spoedig daarna door de Zephyr, luitenant ter zee 1ste klasse de Clyves, gevolgd werd. Vervolgens begaf zich de commandant der expeditie aan boord van de Egmond, verdeelde al de gewapende sloepen en troepen der overige schepen op de beide genoemde schooners (waardoor elk daarvan eene bemanning kreeg van nagenoeg 180 koppen, met inbegrip der officieren en adelborsten), en gaf toen bevel om de rivier verder op te varen. Alsnu kwamen er eenigen praauwen, welke waarschijnlijk op de wacht hadden gelegen of men zich ook door de geplaatste hinderpalen zou laten afschrikken, afzakken, geladen met geschenken, die namens den Sultan van Tengaron werden aangeboden, doch bepaaldelijk geweigerd.

Den met dat aanbod belasten persoon nammen aan boord, om de beide vaartuigen de rivier op te brengen, en na zes dagen en nachten opgewerkt te hebben, soms tegen 4 mijlen stroom, bereikten zij het eerste kampong of dorp, hetwelk 6 a 700 huizen groot was. Hier werd den command. der expeditie een brief van voornoemden Sultan ter hand gesteld, onder anderen inhoudende, dat het te veel moeijelijkheden zou opleveren om met de schooners nog verder op te varen, en het dus beter was om op die hoogte te blijven, alwaar hij dan zijne opwachting zou komen maken, waarop de luitenant 't Hooft liet antwoorden, er niets tegen te hebben dat de Sultan hem te gemoet kwam, doch dat hij in elk geval met de schooners voor zijne woning zou komen, waartegen toch geen het minste bezwaar bestond.

Het duurde nogtans nog drie dagen voor dat men ter bestemder plaats aankwam, en voor het huis des sultans van Tengaron kon ankeren, waartoe men dus in het geheel negen dagen was bezig geweest, en hetwelk niet alleen de meeste krachtinspanning, maar ook veel beleid en voorzigtigheid gevorderd had, ten einde in dit moeijelijke vaarwater geene schade te beloopen Bij de aankomst werd er dadelijk eene sloep op verkenning uitgezonden, welke met het berigt terugkwam, dat het een kampong van 8 a 900 huizen was, doch geheel ledig en verlaten. Daar het reeds te laat was geworden om verder nog iets te kunnen uitrigten, besloot men den volgenden dag af te wachten, en naauwelijks was deze aangebroken of er werd met de gewapende sloepen gelijktijdig eene landing gedaan Alle huizen werden doorzocht, en overal in den omtrek een naauwkeurig onderzoek gedaan, waarna de kampong in brand werd gestoken, zoodat die 24 uren later reeds geheel verwoest was, zijnde er slechts een enkel schot op eene der sloepen gelost. Intusschen was men door het aanhouden van een vaartuigje, waarin zich een Chinees bevond, te weten gekomen, dat de geroofde goederen gedeeltelijk bij den sultan, en gedeeltelijk te Samarinda, bij diens afgevaardigde, welke als loods gebezigd werd, geborgen waren, zoo mede dat dezelfde persoon de Belgische brik la Charles geplunderd had Ook waren reeds onderscheiden kleinigheden, aan de officieren en ekwipage toebehoorende, zoo als papieren, brieven, laarzen, met de namen der eigenaars er in, enz bij hem gevonden en er bestond dus geen twijfel meer, of hij was werkelijk de schuldige.

Men deed hem gevolgelijk een scherp verhoor ondergaan, vroeg hem welke goederen hij nog meer bezat, waar deze zich bevonden, en waarom de Sultan gevlugt was, indien hij aan het gepleegde feit onschuldig was? Hij bleef echter alles vol standig loochenen, doch, bij nader onderzoek, werkelijk de rooversvlag gevonden hebbende, werden hem zijne wapenen, welke nog al aanmerkelijk waren afgenomen, en hij, benevens zijne manschappen, 12 in getal, dadelijk in de boeijen gesloten.

Voor het tegenwoordige aldaar nu niets meer kunnende verrigten, dreef men des anderen daags voor stroom de rivier weder af, en arriveerde nog dienzelfden avond voor Samarinda, terwijl er drie dagen noodig waren geweest om van daar op te werken. Deze plaats was niet verlaten, en terstond vervoegden zich al de hoofden bij den commandant der expeditie, en verklaarde het gedrag van hunnen sultan niet te kunnen begrijpen. De woning van den arrestant doorzoekende, werd aldaar, behalve twee stukken geschut, ook de barkas, en een gedeelte der lading van de in deze bedoelde brik gevonden, hetwelk alles niet alleen werd opgeëischt, maar daarenboven nog eene schadevergoeding gevorderd van ƒ 120 000, met bedreiging van de kampong te zullen verwoesten wanneer binnen 24 uren niet aan dezen eisch werd voldaan. Met veel moeite werd er ƒ 4000 bijeengebragt, en men ging eene verbindtenis aan om het overige in vijf jaren af te doen, tot nakoming waarvan men twee der voornaamste ingezetenen als gijzelaars medevoerde. Dertien dagen waren er met dezen togt verloopen, toen de schooners weder bij de overige vaartuigen op de rivier terugkwamen, welke gedurende dien tijd niets van hen hadden vernomen, en aan boord waarvan men dus omtrent hun lot in de pijnlijkste onzekerheid verkeerde, en zich deswege in allerlei gissingen verloor.

Bij deze gelegenheid is weder het groote nut gebleken van soortgelijke vaartuigen als de Egmond en Zephyr, welke gelijklastig op 8 voeten kunnen gebragt worden, en in staat zijn geweest om gedurende 15 dagen te zamen 350 man te kunnen bergen en verzorgen, terwijl de andere vaartuigen, uit hoofde van hunnen meerderen diepgang, belet werden te volgen.

Dadelijk na de terugkomst der schooners vertrok het eskader naar Makasser alwaar het den 23sten April behouden aankwam Het vond aldaar Zr. Ms stoomschip Phoenix aan boord hebbende den schout bij nacht Machielsen, die met dezen bodem in persoon aan den op handen zijnden togt tegen de roovers zou deelnemen, en waartoe binnen vier dagen alles gereed was.

Het bovenstaande levert wederom het bewijs op, hoe onze brave zee officieren voortdurend werkzaam zijn om den Indischen Archipel van het roofgespuis te zuiveren, en geene moeite noch gevaren ontzien om het doel te bereiken, en overal waar zij kunnen den handel krachtdadig te beschermen en zoowel vreemde als nationale scheepvaart hulp en bijstand te verleenen.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 17 *September*.

De *Times* dringt aan, dat men zal moeten erkennen, dat de vergrooting van Frankrijks grondgebied ijdele droombeelden zijn geweest, en besluit aldus:

»In den tegenwoordigen, ligt ontvlambaren staat der gemoederen in Frankrijk, strekt het tot geene gewone voldoening, te zien, dat twee gelegenheden tot misverstand tusschen het land en het onze, aldus in der minne uit den weg zijn geruimd, dat de vraagstukken van Otaheite en Marokko geregeld zijn. Het een was een twist, waarin wij geen *regtstreeks* belang hadden, het andere onbeteekenend en belagchelijk op zich zelf; en toch zou elke van die beide aangelegenheden, indien zij aan de behandeling van een twistziek en met overijling te werk gaand ministerie in beide landen onderworpen waren geworden, een middel zijn geweest, tot opwekking van gevoeligheid en oude hatelijkheden. Maar wat men ook zegge van de binnenlandsche gedragslijn van het Engelsche of van het Fransche kabinet, zoo springt de vredelievende geaardheid van hunne buitenlandsche staatkunde duidelijk in het oog. Niet waarschijnlijk zullen wij door Lord Aberdeen of den Heer Guizot in een dwazen oorlog worden gewikkeld. De laatstgenoemde minister had bijzondere zwarigheden te verwinnen bij den toon van de Parijsche volks-bladen, die in het geheele nu besloten tijdsbestek, woedend en opstuivend, klagende aantijgende, en beurtelings vol verontwaardiging en gevoeligheid zijn geweest. Wij zien andermaal de wolken, die tijdelijk over de beide landen hebben gehangen, uit een gespreid, en wij gelooven gaarne, dat de goede vasthouding tusschen de twee regeringen, welke deze verspreiding heeft voortgebragt, een waarborg te meer oplevert voor de onderlinge veiligheid en het vertrouwen voor de toekomst.”

DUITSCHE POST.

KEULEN, 9 *September*.

De *Kölnische Zeitung* deelt den volgenden brief mede uit Brussel: Omtrent het sluiten van een traktaat van handel en scheepvaart tusschen Belgie en het Tolverbond heerscht in Antwerpen eene groote vreugde, en werkelijk heeft Antwerpen ook geheel bijzondere redenen om met deze wending der aangelegenheden tevreden te zijn, vermits zijne haven daaruit een onmiddelijk nut zal trekken. Terwijl, namelijk, het traktaat volkomene wederkeerigheid voor de schepen der beide contracterende partijen in de beiderzijdsche havens bepaalt, wordt te gelijkertijd vastgesteld, dat de havens der Elve, der Ems, der Weser en zelfs die der Maas als havens van het Tolverbond beschouwd, en mitsdien alle schepen der Tolverbondsstaten, die met produkten derzelven uit deze havens in eene Belgische haven binnenloopen, behandeld zullen worden als kwamen zij regtstreeks uit deze staten en dus van alle differentiaalregten zullen vrij zijn. Eene aanzienlijke vermeerdering der betrekkingen van Antwerpen tot Duitschland zal het noodwendige gevolg dezer bepaling zijn, ofschoon de Belgische reeders zich daarover beklagen konden, dat hierdoor voor hen de noordsche handel schier geheel verloren gaan en in de handen der Pruisische koopvaardij geraken zal, die buitendien genoegzaam 900 zeilen telt, terwijl wij er slechts nagenoeg 150 tellen. Deze ongelegenheid wordt te regt voorbijgezien en voorhands alleen het resultaat in het groot op het oog gehouden. Men verheugt zich over het eindelijke tot stand komen van vriendschappelijke door een formeel verdrag verzekerde betrekkingen met Duitschland en men ontwaart daarin reeds de voorboden van nog inniger betrekkingen. Een Antwerpsch correspondent van een Duitsch dagblad zegt zelfs: »Wij gelooven in Antwerpen, dat een allantie der vlaggen mogelijk is. Komt zij eenmaal tot stand, dan zullen wij zwaar in de weegschaal van den wereldhandel wegen, en ten laatsten met de vrije staten van Amerika voordeelige verdragen sluiten. Zoo opent zich eene geheele toekomst voor onze oogen.” Deze blijde indruk heeft nu ook het ontwerp doen ontstaan, om in October den verjaardag van de opening der Keulsch-Antwerpsche ijzerbaan feestelijk te vieren, en hiermede van jaar tot jaar beurtelings in Keulen en in Antwerpen voort te varen.

De dagbladen nemen nu ook het politieke gewigt van het traktaat in beschouwing, en verklaren luide, dat de allergunstigste stemming voor Duitschland, zoo als in de Waalsche, ook in de Vlaamsche provincien heerscht Daartegen, meent de *Vlaemsch Belgie*, kan zelfs de politiek niets meer doen; de eerste schrede tot eene groote toenadering jegens het tolverbond is gedaan, en men trekt den voet niet zoo spoedig wederom terug, als hij op vasten en goeden grond staat. Moge men dan ook zeggen, dat Frankrijk daardoor niet benadeeld wordt, het blijft niet te min eene waarheid, dat deszelfs politieke invloed daaronder lijdt. Een Fransch oppositie blad begrijpt dit zeer goed; het zegt: »Belgie wendt zich van ons af, om aan het Noorden de hand te reiken, en daaruit kunnen gewigtige gevolgen ontstaan.”—»Wij willen niet zeggen,” vaart daarop de *Vlaemsch Belgie* voort, »dat ieder verdrag met onze Zuidelijke naburen, onmogelijk is; wij hebben industrietakken, die zich van daar kunnen voordeel beloven. Maar zal Frankrijk begunstigingen inruimen? Wij Belgen, echter, herinneren ons, dat wij door onze afkomst en onze belangen aan het noorden verbonden zijn. Wij zijn naambroeders van het groote Duitschland, dat ons begrijpt en ons bijstaat.” — Op gelijke wijze uit zich de te Brugge verschijnende *Impartial*. Hij hoopt van het verdrag eene innige aaneen sluiting tusschen Belgie en Duitschland. Men moet, zegt hij, niet vergeten, dat drie millioen Belgen aan het groote Duitsche vaderland toebehooren, zoowel door taal en zeden als door afkomst Men voege hierbij het gemeenschappelijke der belangen, en men zal overtuigd zijn, dat, inzonderheid wanneer Frankrijk voortvaart met ons alle handelsgemeenschap af te wijzen, wij eens een deel zullen uitmaken van de groote Duitsche eenheid naar welke thans zoo krachtdadig wordt gestreefd.

HANOVER, 17 *September*.

De bergstand Klausthal is door een ontzettenden brand getroffen geworden. In den nacht van 15 op 16 dezer brak aldaar een brand uit, die, bij hevigen zuidwestenwind zich snel zoodanig uitbreidde, dat binnen 6 uren nagenoeg 300 woonhuizen met hunne achtergebouwen in de asch gelegd werden. De Gottesackerkerk, het superintendentsgebouw het gymnasium, de meisjesschool, de stads apotheek, het phijsische kabinet, enz. zijn afgebrand. Vele menschen worden vermist.

Te PARAMARIBO *bij* J. J. ENGELBRECHT.